

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU-4110-01-12/2012
R/12/007

Lublin, dnia 11 lipca 2012 r.

**Pan st. bryg.
Krzysztof Miłosz
Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Rykach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie skontrolowała w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rykach (dalej: „KP PSP”) prowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych w zakresie możliwości ewakuacji ludzi z obiektów użyteczności publicznej w latach 2007 – 2012 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 31 maja 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli², przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie kontrolowaną działalność, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Podstawą pozytywnej oceny było:

- wykonanie w badanym okresie rocznych planów czynności kontrolno-rozpoznawczych (ogółem przeprowadzono ich 389, w tym 114 w obiektach użyteczności publicznej³),

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Dz. U. nr 227, poz. 1482 ze zm. zwana dalej *ustawą nowelizującą*

³ obiekty wymienione w pkt 1 (poz. 1 do 14) i 2 (poz. 1 do 6) załączników nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 października 2005 r. w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną (rozporządzenie MSWiA z dnia 24.10.2005 r.)-Dz. U. Nr 225, poz. 1924.

- prowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- wykazaniu w danych sprawozdawczych z czynności kontrolno-rozpoznawczych sześciu spraw skierowanych do egzekucji administracyjnej, pomimo że w sprawach tych skierowano jedynie upomnienia o wykonanie decyzji, co w rozumieniu przepisu art. 26 § 5 pkt 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁴ nie jest wszczęciem postępowania,
- niepodejmowaniu czynności sprawdzających realizację nakazów zawartych w decyzjach administracyjnych, dotyczących budynków uznanych za zagrażające życiu ludzi

1. Pozytywnie oceniono planowanie i realizację czynności kontrolno-rozpoznawczych w obiektach użyteczności publicznej.

W latach 2011 – 2012 na terenie powiatu ryckiego w 199 budynkach użyteczności publicznej⁵ działalność swoją prowadziły m.in.: 43 szkoły, osiem żłobków i przedszkoli, cztery domy studenckie i internaty, dwie biblioteki, dwa domy pomocy społecznej, jeden szpital oraz 16 dyskotek i lokali gastronomicznych. Budynki tych jednostek, zgodnie z art. 13 ust. 6 pkt 11 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej⁶ polegały nadzorowi Komendanta Powiatowego PSP w Rykach w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych.

Komendant Powiatowy PSP („Komendant”), wypełniając dyspozycję § 2 ust. 1 rozporządzenia MSWiA z 24.10.2005 r., sporządzał plany czynności kontrolno-rozpoznawczych, które zawierały zakresy czynności, terminy ich przeprowadzenia (z dokładnością do kwartału) oraz obiekty, tereny i urządzenia, których one dotyczyły. W badanym okresie upoważniony funkcjonariusz KP PSP przeprowadził podstawowe czynności kontrolno-rozpoznawcze w 114 budynkach użyteczności publicznej oraz 36 czynności sprawdzających. Zaplanowane na lata 2007 - 2011 czynności zostały wykonane, a w obiektach użyteczności publicznej ujawniono łącznie 42 nieprawidłowości dotyczące ewakuacji, skutkujące uznaniem budynków za zagrażające życiu ludzi.

2. W wyniku czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzonych w budynkach użyteczności publicznej Komendant wydał 42 decyzje administracyjne w sprawie usunięcia nieprawidłowości w ustalonym terminie. W decyzjach nakazano m.in. usunięcie nieprawidłowości, określonych w § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów⁷ (w 37 budynkach) i § 16 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, obiektów budowlanych i terenów⁸ (w pięciu budynkach).

Od tych decyzji administracyjnych nie składano odwołań w trybie art. 27 ustawy o PSP i nie było przypadków zaskarżania ich do sądu administracyjnego.

⁴ Dz. U. z 2005 r., Nr 229, poz. 1954 ze zm.

⁵ w latach 2007 – 2010 liczba tych obiektów zmieniała się nieznacznie.

⁶ Dz. U. z 2009 r. nr 12, poz. 68 ze zm. – „ustawa o PSP”.

⁷ Dz. U. Nr 80, poz. 563. – „rozporządzenie MSWiA z 21.04.2006 r.”.

⁸ Dz. U. Nr 109, poz. 719. – „rozporządzenie MSWiA z 07.06.2010 r.”.

Stwierdzone przez KP PSP w trakcie czynności kontrolno-rozpoznawczych zagrożenia życia ludzi wynikały z przekroczenia dopuszczalnej długości lub szerokości dróg ewakuacyjnych (8 przypadków), stosowania okładzin ścian i sufitów z materiału łatwo zapalnego (18 przypadków), niewydzielenia ewakuacyjnej klatki schodowej

(1 przypadek), niezabezpieczenia przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych (3 przypadki) i braku wymaganego oświetlenia awaryjnego (12 przypadków).

Nieprawidłowości te ujawniono w budynkach użyteczności publicznej wykorzystywanych przez szkoły (7 przypadków) oraz dyskoteki i lokale gastronomiczne (15), w budynkach administracyjno-biurowych (6), budynkach szpitala (3), domach studenckich i domach pomocy społecznej (5), a także w budynkach żłobków i przedszkoli, kina i domów towarowych (po 2 przypadki).

Zastrzeżenia NIK dotyczą braku sprawdzenia realizacji wszystkich nakazów zawartych w wydanych przez Komendanta decyzjach administracyjnych dotyczących budynków uznanych za zagrażające życiu ludzi. Do 15 maja 2012 r. z łącznej liczby 42 nieprawidłowości, ujawnionych przez KP PSP w obiektach użyteczności publicznej:

- w toku sprawdzających czynności kontrolno-rozpoznawczych potwierdzono usunięcie 14 z nich,
- na wniosek zobowiązanych do wykonania postanowień decyzji przesunięto termin usunięcia pięciu,
- otrzymano pisemne potwierdzenie właścicieli i zarządców o usunięciu 12 nieprawidłowości,
- w 11 przypadkach nie skontrolowano usunięcia zagrożeń.

Brak informacji o usunięciu zagrożeń wykluczał możliwość podejmowania przez Komendanta środków egzekucji administracyjnej w celu przymuszenia właścicieli lub zarządców do usunięcia nieprawidłowości stanowiących zagrożenie życia ludzi. Obowiązek prowadzenia takich postępowań wynika z art. 20 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zgodnie z którym Komendant jest organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków wynikających z decyzji wydanych w zakresie swojej właściwości.

3. NIK pozytywnie ocenia się prowadzenie i dokumentowanie czynności kontrolno-rozpoznawczych. Czynności te prowadził funkcjonariusz KP PSP, spełniający wymogi określone w § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia MSWiA z 24.10.2005 r., na podstawie wydanych przez Komendanta upoważnień.

Analiza dokumentacji dotyczącej wybranych 52 czynności kontrolno-rozpoznawczych wykazała, że:

- przeprowadzano je po doręczeniu kontrolowanemu upoważnienia do dokonania tych czynności przynajmniej na 7 dni przed terminem ich rozpoczęcia, stosownie do art. 23 ust. 7 ustawy o PSP,
- upoważnienia były zgodne z art. 23 ust. 8 ustawy o PSP,
- kontrolujący przekazywał oryginały protokołów Komendantowi bez zbędnej zwłoki, stosownie do wymogów art. 23 ust. 16 ustawy o PSP,
- sporządzone protokoły zawierały elementy określone w § 10 ust. 2 rozporządzenia z 24.10.2005 r., w tym opis uchybień mogących powodować zagrożenie życia ludzi.

Wyniki prowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych oraz postępowania pokontrolnego dokumentowano we właściwych zestawieniach, które przekazywano Komendantowi Wojewódzkiemu PSP w obowiązujących terminach.

4. Kontrola wykazała, że jedynie w przypadku 13 obiektów użyteczności publicznej (na 199 funkcjonujących na terenie działania Komendy) ich właściciele lub zarządcy wypełnili obowiązki wynikające z § 17 ust. 1 i 4 rozporządzenia MSWiA z 07.06.2010 r. i powiadomili Komendanta o terminie przeprowadzenia praktycznych sprawdzeń organizacji oraz warunków ewakuacji z obiektów. NIK zwraca uwagę na potrzebę objęcia nadzorem realizacji tych obowiązków związanych ze skutecznością ewakuacji, Komendant zgodnie z art. 13 ust. 6 lit. 11 ustawy o PSP zobowiązany jest do nadzorowania przestrzegania przepisów przeciwpożarowych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) sprawdzenie wykonania nakazów dotyczących 11 budynków uznanych za zagrażające życiu ludzi oraz wszczęcie egzekucji administracyjnej w przypadku nieusunięcia nieprawidłowości,
- 2) zwiększenie nadzoru nad realizacją przez właścicieli i zarządców budynków obowiązku praktycznego sprawdzania organizacji oraz warunków ewakuacji z tych obiektów.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 ustawy nowelizującej, oczekuje przedstawienia przez Pana Komendanta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 ustawy nowelizującej, przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 ustawy nowelizującej, od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.